

RAKVERE VALLA

Sõnumid

„Mulle kingituste tegemine on lihtne,“
Aime Zalite lk 3

IV aastakäik RAKVERE VALLA AJALEHT Juuni 2021 • Nr 6 (42)

Riigikogu esimees Jüri Ratas Uhtna külale kiitvat hinnangut jagamas.

MTÜ Uus Uhtna aktiivne ja toimekas meeskond koos jõuluvanaga.

Siplemine haridusvõrgus.

Sirje Rebane jagab mõtteid, kui uhke on olla uhtnakas.

Külalised pandi proovile Uhtna tööpõllu äraarvamismängus.

Nutikatest lahendustes puudust ei tule. FOTOD JAANA KANGRO

Korterimajade
uksed peavad
olema numbritega
tähistatud

Päästeamet teavitab, et alates 1. märtsist 2021 jõustus siseministri 30.03.2017 määruse nr 17 „Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“ muudatus, kus nii alles ehitatavatele kui ka olemasolevatele korterimajadele kehtib nõue, et korterimajas peavad olema välisüksed, vaheüksed ja korteriüksed numbritega tähistatud. Samuti peavad büroohonetes ja korterimajades olema tähistatud korrused alates kolmandast.

Vastav nõue on tingitud eelkõige vajadusest tagada operatiivteenistustele kiire reageerimine elanike/kodanike elu, tervise ja vara kaitseks ajakriitilistes olukordades.

Tänane probleem on see, et pigem vanemates korterelamutes ei ole koridoride vaheüstel ja korteritel numbreid või numbrivahemikke uste peal või nende kõrval.

Numbrite suurusele, kujule või asukohale nõudeid esitatud ei ole. Oluline on see, et kogu teekond välisüksed korteriükseni oleks tähistatud numbritega üheselt arusaadaval moel. Sama kehtib korruse- numbrita kohta.

Üksikmajapidamiste reovee käitlemise küsitlus jätkub

Rakvere vallavalitsus korraldab koostöös keskkonnaametiga küsitlust kohtkäitlusrajatiste seisukorra hindamiseks hajaasustusaladel. Küsitluse eesmärgiks on lisaks seisukorra ja toimimise hindamisele hinnata ka investeeringute vajadust.

Küsitluse tulemusena luuakse üksikmajapidamises kasutatavate reoveepuhastussüsteemide andmebaas, mis on oluline ja vajalik omanike nõustamiseks ja juhendamiseks.

Küsimustiku saab täita otse veebis.

Lisaks on igal majaanikul oluline tutvuda ka Rakvere valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirjaga, samuti tuleks lugeda teabevihikut "Reovee puhastamine hajaasustusalal. Miks ja kuidas?", mis on leitav valla kodulehel.

Uhtna küla – vahva kogukond ja vahvad inimesed

Uhtna on küla, mis omadest hoolib: lasteaed, noortekas, käia saab koolis, virgestusväljak ja staadionimuru, jõusaalis treeni või kangi seal suru.

Palliplats meelitab õde ja venda, pargi all discolfi kettaid meil lendab.

Rahvale rõõmuks on Kodupoe kett, jõgi, kus näha saab voolavat vett.

Töökoha võimalus kah pole hall - valikus põllundus, puit ja metall.

Seeme saab mulda ja haljendab aas, "tagakal" vabalt laps mängida saab.

Jätkub siin vabadust, rohelust, õhku, koostööle pidevalt paneme rõhku.

Pillimäng, lauluhääl, tantsude lust - kokku toob tegijad Uhtnasse just.

Laulukaar taidluse kooskõla liidab, publik aplausiga toetab ja kiidab.

Noored ja vanad on ühisel reel, Uhtna ja meie koos – ELAME VEEL!

SIRJE REBANE
kaaskirjutaja

Sellise kokkuvõttega tutvustasime Uhtna ja Uhtna kandi tegemisi aasta küla hindamiskomisjonile pärast seda, kui jõululaulud olid lauldud ja jõuluvanaga ühiselt tehtud, hooldekodu õues koordinatsiooni harjutatud, "tööpõllul" äraarvamismäng mängitud ning kettagolfirajal kätt proovitud.

Omaette elamuseks kujunes siplemine haridusvõrgus, millele eelnesid jõu- ja ilunumbrid virgestusväljakul, küülikute lugemine ja õpihetk kooliaias.

Soojade soovide saatel leidis oma koha Kuuluste pargis ka külaliste toodud õunapuu. Tagasi külalplatsile maandudes tervitasid meid kohalikud jahimehed, kes olid andnud koos Naisseltsingu ja MTÜ Uus Uhtna agarate liikmete abiga oma panuse kohvilaua katmisse. Nii oligi paras aeg enne kontserti, kus astus üles 1/31 mandoliiniorkestrist ja 1/28 naiskoorist, ehk siis lahtiseletatult Jaanus ja Katrin, midagi põske pista. Aitäh kõigile tegijatele, toetajatele ja kohalolijatele.

Meil on vahva kogukond ja vahvad inimesed. Nende väidete tõestamisega me oma ringkäigul tegelesimegi. Loodame,

et see ka õnnestus. UHKE ON OLLA UHTNAKAS!

Meil käisid külas Jüri Ratas (riigikogu esimees), Taavi Kurvits (maaeluminiستيرium), Tarmo Kivi (rahandusministerium), Triin Kallas (Eesti Leaderi Liit), Konstantin Mihhejev (põllumajandusuuringute keskus), Raul Rosenberg (Maaelu edendamise sihtasutus), Kalle Toomet (Eesti Linnade ja Valdade Liit), Bianka Mikovitš (Maaleht), Seily Sögel-Raid (Eesti külaliikumine Kodukant liikmeskonna esindaja), Urmas Sarja (Aasta küla 2019 laureaat), Ivika Nõgel (Eesti külaliikumine Kodukant juhatus liige).

Omavalitsusi ja maaelu tutvustav elamussündmus saab laiapõhjalise koostöökokkuleppe

19. mail toimus maaeluministeriumis „Maal elamise päeva“ korraldamise koostöökokkuleppe allkirjastamine kolme ministri ja mõjukamate maaeluedendajate vahel.

Omavalitsuste, kogukondade ja ettevõtjate omavahealise koostöö innustamiseks ellu kutsutud „Maal elamise päeva“ eestvedajaks on Eesti külaliikumine Kodukant. Koostöökokkuleppe allkirjastajad väärtustavad regionaalselt tasakaalustatud Eestit, maapiirkondade majanduslikku arengut ning maaelu laiema tutvustamise vajadust.

Lisaks Kodukandile ja kolmele ministri ühinevad koostöökokkuleppega ka Eesti Leaderi Liit, Maaelu Edendamise SA, põllumajandusuringute keskus, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Eesti põllumajandus-kaubanduskoda, Eestimaa Talupidajate Kesklit, Rakvere vald ja Navicup OÜ.

„Maal elamise päevast“ on kujunemas suurim maaomavalitsusi tutvustav elamussündmus, mille keskpunktis on elukeskkond koos seal olevate teenuste, kogukondlike suhete ja ettevõtlusega,“ ütles Eesti külaliikumise Kodukant juhataja liige Krista Habakukk, kelle sõnul toob allkirjastamisele tulev leping esile koostegutsemise ja ühiste eesmärkide nimel toimemise olulisuse.

„Ligi kolmandik Eesti elanikkonnast ja ettevõtetest elavad ning tegutsevad maal, aidates nõnda hoida Eestit elavana ja hoolitseda selle eest, et toidulaud oleks kõigi jaoks igal ajal kaetud. Kaugtöövõimaluste paranemisega on kasvanud maale kodu rajada soovivate perede hulk. Maal elatakse päriselt, käsikäes loodusega ja üheskoos kogukondadega. Külaliikumine Kodukant on juba paaril aastal vedanud eest päris elu tutvustamist kõigile huvilistele, seega on viimane aeg ka riigina väärt algatusele õlg alla panna,“ leidis lepingule alla kirjutav maaeluminister Urmas Kruuse.

Siseminister Kristian Jaani sõnul on Eestis palju tegusaid inimesi, kes hoolivad ja muudavad elukeskkonda enda ümber turvalisemaks ja tahavad riigi arengus ja käekäigus kaasa rääkida. „Meie roll on neid inimesi toetada ja võimestada ning aidata kaasa riigi ja kodanikuühiskonna vahelisele sünergiale. Ainult kogukondade, kohalike omavalitsuste ja riigiasutuste koostöös saame tulemuslikumalt hoolivat ning turvalist riiki luua,“ lisas Kristian Jaani.

„Eestil läheb hästi, kui inimestel on igal pool hea elada, omavalitsused toimetavad iseseisvalt, riik pakub tuge, kus vaja ning kogukonnad tegutsevad aktiivselt. Regionaalselt tasakaalus Eesti loob võimalused kõigile inimestele,“ ütles riigihalduse minister Jaak Aab.

Järjekorras kolmas „Maal elamise päev“ toimub seekord 25. septembril. Oma osalemise valmisolekust on teada andnud juba 33 maaomavalitsust üle Eesti. Ettevalmistused on jälgitavad kodulehel www.maalelamisepaev.ee

Rakvere Valla Sõnumid

Rakvere vallavalitsus Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262, 325 7740
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevald@sonumid@gmail.com
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Kuidas teil läheb?

ANNIKA AASA
toimetaja

Nii kõlas küsimus meie valla 285 eakale, kellele aprillis helistasid kultuurinõunik Siiri Saarmets, kultuuritöötaja Eva Linda Roost ja Ubja päevakeskuse juhataja Laine Soone, et saada vastus, kuidas meie eakad kriisiolukorras hakkama saavad. Kontakti üritati saada 491 eakaga vanuses 70+. Kätte ei saadud 206 eakat (kas number ei vastanud, puudus või oli vigane). Kõige vanemad, kellega suheldi, olid 96-aastased vallaelanikud. Helistamise üle olid eakad rõõmsad ja vestlesid meeleldi, samuti olid nende lähedased positiivse suhtumisega.

Eelkõige tundsid helistajad huvi meie eakate tervise ja meeleolu vastu. Selgus, et paljudel on eaga kaasnevat

haigusi. Toodi välja liigese- ja probleemeid, halvenenud nägemine ja kuulmine, kahjuks ka vähk jpm.

Sellel kevadel oli päris palju neid, kes midu tervise üle ei kurnanud, aga ütlesid, et meeleolu on kehv. Põhjuseks väsimus seoses COVIDiga. Oli neid, kes polnud oma lähedasi aasta otsa silmast silma näinud ja igatsus oli suur.

Küsimusi vaksineerimise kohta, jagati infot võimalustest. Uuriti digiregistratuuri kasutamise kohta, mida olid kasutanud vaid üksikud, sest paljudel puudub selleks võimekus, rohkem usaldati perearstiga otsest suhtlemist.

Vaksineerimise eakad suuremas osas lähedaste abiga või oli kogukonnas hea naaber. Mõni üksik vajas abi transpordi organiseerimisel.

Kuidas meie eakad täna hakkama saavad, kas ja millist abi nad vajaksid kogukonnas või valla poolt? Enamus

eakaid saavad iseseisvalt või lähedaste abiga hakkama. Valla tegevusega oldi rahul ja sooviti jõudu ja tahtmist samamoodi jätkata. Huvi tunti rahaliste toetuste vastu ning piirkondades, mida teenindab rändkauplus muretseti, et teenus ikka jätkuks. Vaeküla piirkonnast tuli külasauna soov. Kurdeti, et Uhtnast ei saa kuidagi Viru-Nigula surnuaeda ja puudub kergliiklustee jalutamiseks. Oli ka neid, kes ise abi ei vajanud, aga olid valmis aitama oma külas elavaid eakaid. Soovitusi uute vaba aja tegevuste kohta ei antud, vaid oldi rahul pakutavate võimalustega.

Infokanalitena kasutavad eakad enim televisiooni ja raadiot. Paljudel käivad kodus ka ajalehed. Küsimusele, kas valla ajalehte loetakse ja milliseid teemasid tahetakse veel lugeda, pakuti välja, et loeksid meeleldi meie valla ettevõtjatest (peamiselt põl-

lumajandusest), aiandusest, toitumisest, terviseetema-dest ja eakate tegemistest. Huvi on oma kandi uudiste vastu. Valla lehega oldi väga rahul ja need, kelleni polnud viimane number jõudnud, said selle.

Sügisel algab seltsidamide ja härrade projekt ehk sotsiaalvaldkonna vabatahtlikud, kes aitavad eakaid koduses majapidamises või käivad nendega koos jalutama, poes, kirikus või teatris. Kas meie eakad vajaksid endale vabatahtlikku seltsilist? Üldine arvamus oli, et nendel, kellel on juba suhtlemisvõimalused pere, kogukonna või sõprade näol olemas, ei vaja seda teenust. Kuid on ka neid, kes on jäänud koju üksi ja vajaksid suhtlemiseks nii seltsilist, kui ka abi majapidamistöödes – puude lõhkumise, lume lükkamine ja aiatööd.

Hooli, märka, reageeri!

SIIRI KOHVER
spordi- ja tervisedenduse
spetsialist

Naabrite koostöö on piirkonna turvalisuse nurgakivi. Naabrivalve abil on lihtsam naabritega tuttavaks saada, nii on kergem märgata võõraste kahtlast tegevust. Naabrivalve on suunatud piirkondadele, kus elanikud soovivad oma naabruskonnas vähendada kogukonna toel kuritegevust. Tegemist on ennetamisstrateegiaga, mis on mõtestatud kui kollektiivse kaitse tegevus avalikes huvides. Oma olemuselt ei keskendu naabrivalve üksiku

majapidamise kaitsele, vaid on ennekõike suunatud kohaliku kogukonna turvalisuse suurendamisele.

Kuidas alustada?

1. Naabrivalvega alustamise eelduseks on piirkonna elanike ühine huvi naabrivalve tegevuste vastu.

2. Soovitame korraldada elanike kokkusaamise ja kutsuda naabrivalvest rääkima ühingu esindaja. Naabrivalvega liitumise soovi korral tuleb elanikel valida endi hulgast sektori vanem.

3. Piirkonnas tuleb kokku koguda naabrite kontaktand-

med ja edastada need ühingu-
le.

4. Ühingu valmistab ette koostöölepingu ja kasutatavad materjalid.

5. Kirjutatakse alla neljapoolne (naabrivalve sektor, politsei, kohalik omavalitsus ja MTÜ Eesti Naabrivalve) koostööleping.

6. Sektori liikmed saavad naabrivalve infomaterjalid, plakatid ja kleebise.

Kui olete huvitatud naabrivalve sektori loomisest oma kodukohta, siis rohkem infot leiad aadressilt www.naabrivalve.ee

Rakvere vallas on viis naabrivalve piirkonda:

- Tõrremäe (sektoris on 6 liiget, naabrivalvesse kaasati 6 kodu);
- Levala (13 liiget, 13 kodu);
- Papiaru (6 liiget, 6 kodu);
- Ussimäe külaselts (5 liiget, 5 kodu);
- Arkna küla (18 liiget, 15 kodu).

Mõelge juba täna, kuidas Teil endal on võimalus üheskoos naabritega kodu ja koduümbrus turvalisemaks muuta.

Eneli Baumann

Rakvere vallavalitsuses alustas maikuus tööd sotsiaalkaitse ennetustöö spetsialist.

Eneli elab Rakvere vallas, mistõttu omab see töö tema jaoks suurt tähendust: „Ma saan teha midagi head sellele samale kogukonnale, kus ma ka ise elan.“

Eneli on õppinud rakeduspühholoogiat ning selle kaudu oskab inimesi paremini mõista ning aru saada erinevatest inimtüüpidest. „Inimesed on kõik erinevad ning sellest tulenevalt ka abivajaduse põhjused,“ nentis spetsialist.

Eelnevalt on ta töötanud pika aega pangas finantsnõustajana ning kaubanduses juhatajana. Kokkupuuteid inimestega on olnud kõigi tööaastate jooksul ning probleemidega tegelemine ei ole talle võõras.

Ennetusalased teadmised on ta omandanud läbi oma vabatahtliku töö, milleks on kadunud inimeste otsimine maastikul. „Olen pea 6 aasta selles valdkonnas vabatahtlikuna toimetanud ning see on päris tihti viinud mu mõtted ennetuse peale. Ma leian, et ennetus on väga tähtis ning sellele tuleb pöörata märksa rohkem tähelepanu, et vältida suurematesse probleemidesse sattumist. Võime märgata ning julgus abi pakkuda,

võiks ja peaks olema meis kõigis“ arutles Eneli.

Vabal ajal meeldib Enelile viibida looduses. Jalutuskäigud koos koera ja perega on tema tegemiste igapäevane osa.

Uue sotsiaalkaitse ennetustöö spetsialisti tööülesanneteks on probleemsete elanikkonnagruppide monitoorimine, riskigruppi sattumise põhjuste väljaselgitamine, sotsiaalsete riskide maandamise meetmete väljatöötamine ja valdkondadeüleline ennetustöö. Olulisel kohal on ka valdkondlike projektide koostamine ja koordineerimine. „Ma väga loodan, et oma tegevusega suudan vähendada probleemidesse sattuvate inimeste arvu ning seeläbi tuua kasu valla elanikele,“ nentis Eneli.

Hetkel näeb ta, et vaimne tervis on väga tugevalt kannatada saanud ja selles osas saavad inimesed tegelikult ka ise enda heaks väga palju ära teha. On olemas väga palju selliseid lihtsaid tegevusi,

mis aitavad vaimset tervist hoida. Kindlasti on suur roll vabas õhus viibimisel, füüsilisel aktiivsusel, piisaval unel ning täisväärtuslikul toitumisel. Mure korral on kindlasti abi selle jagamisest.

„Minu nägemus on see, et kui inimesed omandavad vajalikud sotsiaalsed oskused probleemidega toime tulemiseks, on kergem tagasilöökidega hakkama saada.“ Hetkel on Eneli seadnud eesmärgiks tegeleda eelkõige noortega, kes on nii pikalt pidanud olema eemal koolist, sõpradest ja huviringidest. Paljudel noortel on tekkinud motivatsioonipuudus. Siiski igale langusele järgneb tõus ja tõusule langus ja jällegi tõus. „Kogu aeg ei saagi seilata laineharja tipul,“ tõdes ennetustöötaja. „Tuleb õppida, kuidas toime tulla ka languse korral.“

Eneli Baumann poole võib pöörduda tel 5190 3010 või e-postil: eneli.baumann@rakverevald.ee

Haridus, milles kajastuvate numbrite taga on hoolivus ja märkamine

ANNIKA AASA
toimetaja

Statistilised numbrid, mis kajastuvad haridusmaastikul, on mõtlemapanevad – laste arvu vähenemine nii alus- kui üldhariduses, koolimajade madal täituvus, õpetajate keskmine vanus ja koormus üldhariduskoolides. Lisaks haridusasutuse pidaja kulud. Näiteks on kohamaksumus meie haridusasutustes ühe lapse kohta Sõmeru pk 156, Uhtna pk 225, Lasila pk 357, Veltsi lasteaed-alkkoolis 637, Sõmeru lasteaia 415, Veltsi lasteaia 358 ja Lasila lasteaia 438 eurot kuus.

Kõigest sellest lähtuvalt asus Rakvere vald oma koolivõrku korrastama, mille tulemuseks ei saa olla majanduslik kokkuvõtte, vaid ressurside otstarbekam kasutamine, et jätkusuutliku haridusvõrgu kujundamisega tagada hariduse kvaliteet ja kättesaadavus. Eesmärgiks viia kooskõlla nüüdisaegne õpikäsitluse rakendamine ja ruumikvaliteet sh aja- ja asjakohasus, ligipääsetavus, kohandatavus, säästlikkus ja tõhusus, keskkonnasõbralikkus, ohutus, tervislikkus ja investeringuvajadus.

„Valla soov ei ole sulgeda ühtegi valla kooli, vaid toetada neid oma eripära ja võimaluste otsingul,“ kinnitas vallavanem Maido Nõlvak, „et tagada kooli jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime, julgustades neid olema atraktiivsed, et vanemad ei viiks oma lapsi vallast välja.“

Praegu õpib väljaspool valda 269 last.

„Pigem võiks ümbruskonna omavalitsuste lastel olla soov tulla meie koolidesse õppima. Lisaks sellele on plaanis mitmekesistada ja tugevdada vallasisese huvihariduse andmist: siduda omavahel formaalharidus mitteformaalsega (õppimine läbi praktiliste tegevuste); lõimida Sõmeru loodus- ja tehnikamaja tegevused koolide õppeprogrammidega; luua Uhtnasse kooli huvihariduse maja, Aluverre noorte tehnikaspordi maja; koostada noorsootöö strateegia ja muuta töökorraldust; korraldada malevaid ning laste ja noorte laagreid,“ lisas vallavanem tuleviku plaanidest rääkides.

Kõikide nende eesmärkideni jõudmiseks kutsuti 20. mail kokku töörühm, et heita pilk sellele, kus me täna oleme, mis on meie nõrkused ja tugevused, kas ja milliseid muutusi on vaja.

Pikaajalist protsessi aita- vad tugida ja suuremat pilti hoomata Karin Kuldmets ja Liisa Mäemets Hariduslaborist. Lõpptulemuseni plaanitakse jõuda 2022. aasta lõpus.

Esmasest töörühma oli kaasatus erinevate valdkondade esindajaid, et üldine pilt saaks laiaema vaatenurga

Hariduse töörühm oma esimesel kohtumisel analüüsimas hetkeolukorda. FOTO ANNIKA AASA

ja sisse jookseksid erinevad mõttekohad.

Kuidas tundsid erinevad osapooled end selles protsessis, mis jäi esimesel kohtumisel kõige enam kõlama ning kuidas saavad osalenud edasi panustada, milline oleks see esimene samm?

Hannaliisa Rebane (noorte hää, noortevolikogu esimees): Väga tegus ja tore päev oli. Üheks kõlavamaks teemaks minu jaoks oli õpilase roll koolisüsteemis. Meeldiv oli kuulda, et ka haridusvaldkonna spetsialistid pidasid last või noort kogu süsteemi keskmeks ning hariduselu puudutavaid küsimusi tuleks lahendada just nende huvidest lähtuvalt. Mulle on meie valla koolide õpilasesindused väga soodamiselähedased, seega sooviksin Rakvere valla noortevolikogu esimehena hoolitseda selle eest, et nende tegevus oleks jätkusuutlik ja nad tegutseksid ka edaspidi koolielu edendamise nimel. Noortevolikogu tunneb õpilasesinduste üle aina suuremat huvi ja loodab lähiajal hakata nendega ka koostööd arendama.

Griss Lilienbach (lapsevanem, Veltsi kooli hoolekogust): Esimesest kohtumisest jäi ühest aspektist kõlama minu jaoks erinevatel tasanditel olevate kitsaskohtade rohkus tänases haridusvaldkonnas. Teisalt jälle suur osalejate pealehakkamise soov ning parendamise tuhin. Kohtumise märksõnaks ütleksin - tegevusinnukus. See oli ikka super massiivne! Mina isiklikult kuulan oma helisalvestustelt kogu info uuesti süvenedes läbi (tagantjärele tekivad ju hoopis uued ja paremadki ideed) ja viin peamised murekohad esimesel võimalusel meie hoolekogu ette arutamisele. Samuti on mul juba tekkinud ka mõned ideed, kuidas meie enda väikest hubast koolimaja paremini huviorbiiti tõsta ning taas aktuaalseks muuta. Selleks, et vald oleks jätkusuutlik, peavad ju toimima kõik selle organid ja maakoolid ongi ju igauks osake valla südamest! Täna esimest mõistis, et meie väikekooli „vead“ on tegelikult just eeliseks riigikooli ees ning pigem hoopis kõigutamatud hüved tänapäeva ühiskonnas.

Eve Kangur (Lasila kooli õpetaja, lapsevanem, volikogu liige): Meie koduvallas väärtustatakse seda, et iga laps saaks omandada alg- ja põhiharidust kodukoha lähedal. Meie igal haridus- asutusel on oma ajalugu ja roll, on omad tugevad küljed, aga ka ajas muutusi vajavad tahud. Minevikku väärtustades ja olemasolevat üheskoos analüüsisid saame luua veel parema homse! Kuidas edasi? Eks õpetajana ikka igat järgnevat koolipäeva oodates, laste särasilmust ja siirust nautides, vastastikku üksteisele teadmisi ja oskusi jagades.

Evi Metsmaaker (lasteaia Pääsuisilm direktor): Hea hariduse võtmesõnadeks on motiveeritud ja edumeelsed õpetajad ning koolide avatus. Äsja põhikooli lõpetanud, aktiivsed gümnaasiuminoored (sh tänases valla noortevolikogu liikmed) on suure missioonitundega visionäärid – nende väärtuslikud mõtted/ettepanekud ning värske pilk „hea hariduse“ teemal jäid seminaril osalejatele päris kindlasti kõlama. Omades pikaajalist alushariduse juhi kogemust, olen järgnevates aruteludes valmis panustama mistahes teemadel, kuid eelkõige juhtimislaste ja õppeasutuse kvaliteedi küsimustes (organisatsiooni kultuur, väärtused, juhi roll jms).

Piret Laidroo (noorsootööspeialist): Tore, et selline asi on ette võetud ja nii palju erinevaid osapooli kokku kutsutud ning, et vallas on ettevõtjad ja lapsevanemaid, kes hoolivad noortest ja aitavad igati kaasa valla hariduselu arengule. Mul on hea meel, et vallavanem Maido Nõlvak on mõistnud noorsootöö tähtsust ja kaasanud kõik vajalikud osapooled valla noorte arengute juhtimisse. Noorsootöös on kõige vajalikum võlusõna – KOOSTÖÖ, selle kõige otsema mõttes kõigi osapooltega, kes noort ümbritsevad. Usun, et nüüd käivitunud haridusprotsessi käigus võib see võlusõna ka omale konkreetsele sisu saada.

Marje Lepanen (Uhtna põhikooli õppe- ja arendusjuht): Minu jaoks oli see tõesti esimene kohtumine valla n-õ haridus- ja hariduse käekäi-

gust huvitatud rahvaga. Mind köitis tõsine ja tõine suhtumine, arutluste produktiivsus ja koostööne tegutsemine. Olulised teemad võeti luubi alla ja ilmne tahe on nende teemadega tegeleda. Esimese sammuna alustan endast, st mõtlesin arutatud valguses ühele kooliga seotud ja esile toodud aspekti üle. Ja see on koolidevaheline koostöö. Võimalusi selleks on väga erinevaid. Selles suunas teeksin esimese konkreetse sammu uuel õppeaastal.

Monica Jaanimets (valla haridus- ja noorsootöönõunik): Kõige rohkem kõlama jäi minu jaoks selline uute ideede ja värske lähenemise elluviimise soov. Pean silmas näiteks enam noorte kaasamist kooliellu, formaalse ja mitteformaalse hariduse lõimimist, loodus- ja täppisteaduste ning tehnikaspordi populariseerimist jne. Minu sammuks on uue kokkusaamise ettevalmistamine.

Riho Iskül (lapsevanem, volikogu liige, kõrgkooli õpilastele erialaste loengute pidaja, mäetööde ja transpordi direktor): Mina võtaks kohtumise kokku nii: esimese talgupäeva tuleminule oli ennekõike vaade sisse, mis hästi, mis tahaks kohendamist tänases taustas. Kuigi leidsime oma gruppide analüüsid ka juba mõningaid tööriistu tuleviku tegemisteks/muutmisteks. Siit edasi (n-õ minu esimene samm) on väga oluline jõuda kiiresti ajagraafiku koostamiseni. Tuleks liikuda tagant ette, jagama oma jäänud aja konkreetseteks tegevusteks. Arvestades, et järgnevad tegevused on juba olulisemalt kontsentreeritud ja lõppevama kas kokkuvõtte või raportiga, milles on selged, kontrollitavad, mõõdetavad tegevused ja muutused mitte kartvad vastutajad.

„Kui me esimesel kohtumisel hindasime hetkeolukorda, siis järgmisel korral toimub arutelud koolide tänaste tegevuste ja arengukohtade üle, et koguda sisendeid muudatuste tegemiseks ja tegevuskava koostamiseks. Järgmise aasta kevadeks soovime, et iga kool on oma eripärani jõudnud ja muudatuste tegevuskava koostanud. Sügisel algab uue tegevuskava muudatuste elluviimine, õppekava arendus, õpimetoodikate uuendamine ja koolide arengukavade muudatuste ettevalmistus,“ selgitas Maido Nõlvak protsessi käiku. Töögrupi materjalid ja mõttearendused lähevad üles valla kodulehele. Kõigil huvilistel on võimalus sellega tutvuda ning soovi korral antud teemal kaasa rääkida. Oma mõtteid võib saata valla kodulehel oleva lingi kaudu, e-kirjaga või helistada vallavanem Maido Nõlvakule või haridusnõunik Monica Jaanimetsale. Arendame koos oma koolid konkurentsivõimelisteks ja jätkusuutlikeks.

Kunagi pole liiga palju – koguja Aime

Aime kappe ja riuleid ehtivaid kingi ja saapaid on üle 250, igal esemel oma lugu ja talle alla kirjutatud aeg ja koht, kust pärineb või kelle poolt kingitud. Oli minulgi rõõm viia üks pisut tagasihoidlik saapak Aime kogusse juurde.

ANNIKA AASA
toimetaja

Tänane koguja on Aime Zalite, kelleni jõudsin tema toreda lapselapse Ille kaudu, kes andis teada, et vanaemal on muljetavaldav kinga- ja saapakogu. Siin saab küll pisut ninanipsu teha, sest tegu pole teps varba otsa tõmmatavate jalanõudega, vaid rohkem ikka nipsasjakestega. Kuid mitte ainult. Kogust leiab ka täiesti igapäevaseid otstarbekaid asju: võtmehoidjad, juukseklambrid, kõrvarõngad, parfüümipudelid, lambid, kuuseehted, tuhatosid, rahakassad, lilleümbrised – ja kõik ikka kingakeste või saapakete kujuga.

Selgus, et selline kogumine on alguse saanud puhtast juhusest ning esimene kingake, mis täitis nõelapadja rolli, jõudis Aimeni 1963. aastal Kiviõlis. Esimene kõige kaugem saapak pärineb 1984. aastast ja toodud Murmanskist. 2004. aastast hakkas Aime teadlikult sellise pilguga ringi käima, et kogusse lisa saada. Peamised kohad, kust naine oma kogu täiendab, on Rakvere ja Tallinna kaltsukad ja vanakraamipoed. Aga leide on tulnud ka mujalt: reisidelt, sugulastelt-tuttavatelt, pereliikmetelt. Kaugemad maad, kust asjakesed pärinevad on Poola, Saksamaa, Rootsi, Taani, Soome.

„Mulle kingituste tegemine on lihtne,“ naeris Aime, „kes teavad minu kogumislembust, rõõmustavad ikka mõne pisikesega kingakesega, mille üle on väga hea meel.“

Armsad lugejad! Kes teab veel mõnda vahvat kogu- jat, andke toimetusele sellest julgelt teada.

Mõni king on leidnud endale ka paarilise, mis sest, et aastaid hiljem. Nii juhtus ka esimese kingakesega, mis pärineb aastast 1963, kuid paarilise sai alles 2019. aastal.

Noorte suhtlemis- ja etiketitreeningud on Rakvere valla noortele olulised

KAJA ALTERMANN
RAIVO RIIM

On taaskord käes kooliaasta lõpp, ees ootavad lõpuaktused. Ka see kevad tuleb teisiti, iga kool leiab oma lahendused oma lõpetajatele sel pidulik hetkel, kui noortele ulatakse lõputunnistus.

Sellel, 2021. aasta kevadel, oleks Rakvere (endise Sõmeru) valla põhikoolides toimunud viieteistkümnendat korda kooli lõpetajatele suhtlemis- ja etiketitreeningud. Eelmisel kevadel saime Uhtna põhikoolis teha vaid ühe treeningu nelja asemel – kroonviirus tuli juba märtsis segama. Ära jäid kohtumised Sõmeru, Lasila ja Näpi põhikoolide lõpetajatega. Seega võtame praktilise treeningtsükli asemel nõuks meenutada, mida oleme noortega koos teinud.

Aastal 2007 kutsus Ia Müür, tollane Sõmeru valla haridusspetsialist, meid, Kaja Altermanni (suhtlemise põhiõskused) ja Raivo Riimi (etikett) karjääritemalise projekti raames juhendama Uhtna ja Sõmeru koolides suhtlemistreeninguid põhikooli lõpetajate edasiste karjäärivalikute toetuseks. Nõustusime rõõmuga, sest olime teinud koolituse maakonna erinevates koolides juba üheksa aastat. Rakvere vallaga liitudes tulid treeningud ka Lasila põhikoolis.

Põhiteemadeks olid suhtlemisõskused: tervitamine, kätlemine, enese ja kaaslaste tutvustamine, suhtlemine staatuselt kõrgema isikuga, selge mina-keel, esma- ja lõpumulje tähtsuse kontakti etappides, kehakeele olulisus. Õppetsükkel lõppes alati restoranis, kus valla kõikide koolide lõpetajad olid koos. Raivo Riim rääkis lauakommetest pidulikult söömaajal, toostide põhimõtetest, arve tasumisest, viisakalt suhtlemisest teinudajatega jne. Aastaid mängisime rollimänge, näiteks teemal „Vanavane ma sünnipäev“, kus igaüks sai rolli, mille käigus õpitud suhtlemis- ja viisakuskombeid sai kohe praktiseerida. Mehelikkuse ja naiselikkuse teemad olid kõne all eesmärgiga kogeda soorollist lähtuvat käitumist pidulikus miljöös. Vahel alustasime mängu juba riietehoiust, kus härrad aitasid daamil mantli seljast, partneri vastu tuli hooliv ja tähelepanelik olla mängu lõpuni. Alati õppisime ka (laste) vahu-

Ka kätlemist on vaja õppida! Foto on tehtud aastal 2016.

Kaja ja Raivo. FOTOD: SIRJE REBANE

veini avama, klaas käes suhtlema, silma vaadates õnnitlus- ja tänusõnu lausuma jne. Noormehed said tütarlapsi restoranilauast tantsule paluda ja lauda tagasi saata. Kõik nii nagu päris! Saadi enesekindlust, enesekontrollioskusi ja eneseusaldust suhtlemiseks vastassoost kaaslasega.

Restoranis õppustel olid alati kaasas õpetajad. Uhtna kooli direktor Anne Mäeots ütles alati päevakohase toosti, mis lisas üritusele nii pidulikkust kui asjalikkust. Õpetaja Sirje Rebane on meie treeninguid pildistanud ja fotomälestused on olemas paljudest kordadest.

Algusaastatel tegime rollimängudest ka videofilme, mida pärast koos vaatasime ja analüüsisime.

Aastatega lisandusid kooli lõpuaktusega seotud teemad. Sõmeru põhikooli direktor Virge Ong tegi ettepaneku läbi mängida 9. klassi lõpuaktus. Nii hakkasimegi harjutama saali sisenemist, lõputunnistuse kätteandmist

(kontaktietappide läbimist), kaaslaste õnnitlustele väarikat kaasaelamist, toimetulekut tugevate emotsioonidega, mis pidulikel hetkedel meid võivad tabada, tähelepanelik olemist fotograafide/filmijate suhtes, et kunagi laste ja lastelastega oma lõpupeo

pilte-videosid vaadates ei peaks häbenema jm. Vestlesime lõpuaktuse riietuse, soengute ja ehete teemal. Noored ise grupitöö raames joonistasid lõpuaktuse n-õ ideaalse riietuse, mis oli tavaliselt lõbus ja leidlik. Lipsusõlme tegemine kuulus igal aastal kavasse, seda õppisid ka tüdrukud. Kuidas tulla toime õnnitluste ja käepigistustega, lillede, lõputunnistuse ja kingituse vastuvõtmisega – kuisul on vaid kaks kätt, ise oled laval, kummardud tänutäheks plaksutajatele, tuled lavatrepist alla ... nagu Sõmeru koolis. Seda lõpuaktust kui kunsttükki

mängisime läbi mitmeid kordi.

Uhtna põhikooli treeningud on olnud eriliselt selle poolest, et kõik 14 aastat on treeningharjutusi võetud videosse. Õpilastel tekkis usaldus videoanalüüside suhtes. Ennast kõrvalt vaadates saab pöörata tähelepanu oma tugevustele ja igaüks saab mõelda sellele, mida võiks teinekord ehk teisiti teha või kodus harjutada. Nii saab kosutust minapilt.

Kui kõikidele õppustele tagantjärele mõelda, on noorte tagasiside olnud positiivne. Lemmikuteks osutusid aastatega harjutused ja suhtlemismängud, näiteks kätepesu meeskonnatöö arendamiseks ja suhtlemisread, kus tuli leida endale koht nii verbaalselt kui mitteverbaalselt suheldes, õppida jälgima kaaslaste kehakeelt. Alati põksus ka oma süda rõõmsalt kaasa, kui koolitajate tajuksime noorte enesekindluse

ja motiveerituse kasvu täiskasvanuliku suhtlemise ja käitumise arenedes.

Läbitud treeninguid meenutab **Markus Ohov**, kes õpib juba 11. klassis: „Pikemas perspektiivis andis koolitus mulle enesekindlust esinemisel, näiteks klassi ees. Veel meeldis mulle restoranis käik, kus sai palju väikseid detailseid viisakusreegleid teada, mida olen ka hiljem alati kasutanud, kui on pidulikud koosviibimine. Kõige rohkem meeldiski see, kuidas koolitajad andsid õpilasele esinemisel palju enesekindlust ja nõu, kuidas tuleks igat esinemist ette valmistada.“

Meenutab **Virge Ong**, Sõmeru põhikooli direktor: „Teie etiketikoolituse tulemust saime kogeda oma kooli lõpuaktustel. Noored teadsid, kuidas saali tulla, kuidas istuda ja kuidas lavale astuda. Oskasid lõputunnistust vastu võttes hetkeks peatuda ja mulle silma vaadata, meie suhe laval, sellel hetkel, oli oluliselt isiklikum ja pidulik. Noormees või neiu sai aru, et see siin ongi just tema etteaste, tema mälestus, tema võimalus endast viimane mulje jätta. Oli väga kena vaadata, kuidas lõpetajad enne lavalt alla astumist hetkeks peatusid ja tänasid saali kas kummarduse või siis kerge kniksuga. See oli nagu viimane märk sellest, et nad on minekuks valmis.“

Positiivselt suhtub sellesse ettevõtmisesse ka **Sirje Rebane**: „Igati vahva värv ja laste jaoks igal aastal oodatud „koolitund“, mille võib kokku võtta Aleksandr Suvorovi surematu tsitaadiga: „Raske õppusel, kerge lahingus.“ Erinevaid olukordi läbi mängides ei õpitud mitte ainult konkreetses olukorras käitumist, vaid nähti asju palju laiemalt, unustamata seejuures pisiasju.“

Sama kinnitab ka **Rebeca Lichtfeldi** meenutus nüüd, peaaegu 10 aastat hiljem: „Ma ikka aeg ajalt mõtlen nende tarkuste peale. Enim mäletan muidugi seda, et restoranis tuleb sööginõudega – kahvlid-noad – alustada väljast poolt sissepoole, käepigistus peab olema viisakalt tugev ja oma lödikätt kellelegi anda ei ole ilus. Ja mis veel kindlasti sealt meelde jäi, on see, et kui tahad kokka tänada väga maitsva söögi eest, tuleks kahvel ja nuga asetada söömise lõpetamisel kella seitsme peale.“

Järgmisel aastal saab minu ja Raivo koostööst koolitajatenä 25 aastat ja jääb lootus taas noortega suhtlemistreeningutel kohtuda.

Suur tänu valla juhtkonnale, kes on võimaldanud treeningute toimumist nii paljude aastate jooksul! Samuti täname koolide juhtkondi, kes sageli tegid tunniplaanis muutusi, et treeningud saaksid toimuda. Täname lapsevanemaid, kes usaldasid meiega oma lapsi restoranis. Suur-tänu endistele põhikoolide lõpetajatele, kes meie koolitustel heatahtlikult osalesid!

Ja kõike head ning palju õnne selle aasta Rakvere valla koolide lõpetajatele!

Rahvastikuregistris ilma aadressita isikud saavad riigilt meeldetuletuse

Rahvastikuregistris on ligi 30 000 inimest, kelle elukohta on määratud aadress ja kellele ei ole uut elukohta registreeritud. Suur osa neist inimestest said mai esimeses pooles siseministeeriumilt e-kirjaga üleskutse rahvastikuregistris oma elukoha andmeid uuendada.

Elukoha aadress saab rahvastikuregistris lõppeda ruumi omaniku taotlusel, kui inimene ei ela enam omanikule kuuluvas ruumis ja tal ei ole õigust seda ruumi elukohana kasutada. 2019. aasta alguses jõustunud rahvastikuregistriseaduse alusel lõpetati rahvastikuregistris ka nende inimeste elukohaandmed, mis olid registrisse kantud ruumi omaniku taotlusel, aga olid ainult omavalitsuse täpsusega. Enne 2019. aastat olid aadressid pärast omaniku taotluse rahuldumist registris vaid omavalitsuse täpsusega.

Teavituse saavad inimesed, kellel on rahvastikuregistris olemas kehtiv e-posti aadress ja kes pole varasemalt sarnast meeldetuletust saanud.

Palume kõigil üle vaadata ning vajadusel uuendada oma elukoha- ja kontaktandmed www.rahvastikuregister.ee. Korras registriandmed aitavad oluliselt kaasa ka aasta lõpus algava rahva ja eluruumide loenduse korraldamisele.

STATISTIKAAMET

Lääne-Viru Arenduskeskus alustab korteriühistute nõustamisega

Arenduskeskusest saab tasuta nõu KredExi toetuste, laenu ja käenduste kohta. Konsultatsiooni käigus saab teavet ühistule sobivate teenuste tingimuste, vajalike dokumentide ja ajakava kohta, samuti aitab arenduskeskuse konsultant vajadusel taotlusi täita ja esitada.

„Viimastel aastatel on ühistute vajadused ja ka võimalused korterelamute renoveerimiseks oluliselt kasvanud. Lääne-Virumaal on veel aastal toetust saanud üle saja korterelamu, kuid huvi nii seniste kui uute teenuste kasutamiseks on kordades suurem,“ lausub KredExi eluaseme- ja energiatõhususe osakonna juhi Triin Reinsalu.

„Arenduskeskused seisavad selle eest, et piirkonna elamis- ja töötingimused, keskkond ning heaolu paraneks. Seega on korterelamute kordategemine ja renoveerimine meie kõigi huvides. See toob otsese kasu majaelanikele kulude kokkuhoiu ja mõnusa sisekliima näol, kuid kaudselt mõjutab see kogu piirkonda ajakohasema elukeskkonna näol,“ lisas Lääne-Viru arenduskeskuse juhatuse liige Heli Eigi.

Konsultatsiooni kasutamiseks tuleb korteriühistul ühendust võtta Lääne-Viru arenduskeskusega, kontaktid on kättesaadavad siit: <https://www.arenduskeskus.ee/mtu/teenused/>

Jälle koos on koolisõbrad üle pika aja ...

SIRJE REBANE
kaaskirjutaja

Sellise mõttega alustasin 17. mai koolipäeva ja nagu selgus, oli ka kaasmõttelejaid. Kaheksa nädalane distantsõppeperiood pani nii õpilased kui ka õpetajad koolielu ja koolimelu järgi igatsust tundma. Iseasi, kas me oleme valmis seda kõva häälega tunnustama, aga miks ka mitte? Palusin positiivseid mõtteid n-ö esimesest koolipäevast Sõmeru, Lasila ja Uhtna koolide II ja III kooliastmelt

Anna-Maria, 8. klass Uhtna: Nägin üle hulga aja kõiki klassikaaslast, keda ma olen tahtnud väga kaua juba näha. Lõpuks saime jälle naerda ja koos vahetunde veeta. Kõige rohkem tundsin ma puudust oma klassist, kuna mul on väga tore klass, kellega saab alati nalja ja kes on iga kell toeks. Mul oli väga tore kooli tagasi tulla ja näha kõiki õpilasi ning õpetajaid.

Robin, 8. klass, Uhtna: Koolis on tore olla sellepärast, et sai näha sõpru silmast silma ja see oli ka distantsõppele hea vaheldus. Esmaspäevane koolipäev oli parem kui tavaliselt oleks olnud, sest me rääkisime. Keegi ei istunud väga telefonis, vaid läksime lihtsalt õue aega veetma. Ka õpetajad ei jätanud tohutult palju õppida, sest nad teavad, et meil on vaja jälle koolieluga harjuda ning et mõnel õpilasel on vaja õppimisi järele teha, sest distantsõpete ei sobi kõigile. Koolis on selles mõttes hea, et saad õpetajalt kohe nõu küsida ja reaalselt kohal olles õpib rohkem ja kiiremini.

Paavo, 9. klass Uhtna: Jah, midagi tavatut päris polnudki, aga siiski oli hea näha koolis tihedat liikumist ja lobisemise suminat nagu vanasti oligi. Väga huvitav oli võrrelda endast nooremate pikkusi. Kaugõppe ajal on õpilased väga palju kasvanud. Muidugi meeldis mulle ka see, et enamuse õpilasi oli täna ilusa ilmaga õues. Tundub, et ka noored suudavad samuti ära tüdineda liigest ekraani taga istumisest. Koolis on igal juhul parem olla. Just seltskonna ja kindlasti ka õpitulemuste positiivsetena hoidmise

Direktor tervitas taas koolitulnuid ja jagas komme Uhtnas. Rõõm oli kohtuda, tunne oli veidi sügisene ja esimese koolipäeva moods. Ehk veame nüüd lõpuni välja!

FOTO TÕNU JOAB

pärast. Ma usun, et seda arvavad ka teised.

Mesike-Siv Helemeel, 5. klass Uhtna: Mulle meeldis üle pika aja jälle kooli asuda, vaatamata sellele, et peab vara tõusma. Kõige rohkem tundsin ma puudust oma parimast sõbrast ja rõõmustasin, et tegime üle pika aja midagi koos. Oli tore uuesti klassikaaslastega kohtuda. Üksinda õppida on igav ja seetõttu soovin, et need viimased kolm nädalat toimuksid koolis.

Katriin-Liisbeth, 9. klass Sõmeru: Arvan, et koolis on koos tore olla, sest saame jälle omavahel rääkida ja koduõppe muljeid jagada. Lihtsam on ka koolitöödega järele jõuda ja mul on tunne, et ma õpin koolitunnis paremini. Kuna nüüd on ka päeva-plaan paigas, ei laiskle ma kodus niisama. Koolis kohal käimise tõttu liigun ka rohkem ning kehalise tunnis peab ka trenni tegema. Väga kahju on, et 9. klassi üritused ära jäid.

Agnes, 6. klass Sõmeru: Koolis on hea tagasi tulla, sest saan taas näha oma sõpru, kellega käib vahetundides tants ja trall. Ka õpetajad, kellega on kooliajal head sidemed loodud, toovad rõõmu paljudele. Mingil määral on tore kuulda ka armsaks saanud koolikella. Olen juba praegu saanud juurde motivatsiooni ja entusiasmi, mis paneb mind kooliaasta lõpuni heade hinnete nimel pingutama. Tundidest

tuleb koos olles rohkem teadmisi. On ju teada, et õpetaja ja kaaslastega silmast silma õppimine on palju toredam kui oma kodus veebis nelja seinaga vahel. Kooli naasmisega kaasnevad lisaks värvikad ekskursioonid ja üritused, mis pakuvad vaheldust ja aitavad paremini talletada uusi teadmisi ja saada kogemusi.

Veroonika, 9. klass Sõmeru: Meie distantsõppeperiood venis oodatust pikemaks. Lõpuks ometi oleme taas koos armsas koolimajas. Kooli sisenedes võib näha õpilaste erinevaid emotsioone, mis on küll maskeeritud, aga siiski siiralt rõõmsad. Nüüd ei saa enam mõnd ebameeldivat hetke peatada ja eemale minna, nagu vahel veebitunnis juhtub. Meile vaatavad vastu õpetajad, kelle nägudelt on näha, et nad on õnnelikud koos meiega klassiruumis olles ja õpetades. Olen rõõmus, et sain oma klassikaaslastega veel enne koolist lahkumist kohtuda.

Lehar, 6. klass Sõmeru: Koolis on parim, et saab sõpradega koos olla ja vahetundides väljas viibida. Klassis on lihtsam õppida, siin seletatakse ja saab küsida nõu nii klassikaaslastelt kui õpetajalt. Koolis on lõbusam kui kodus.

Robin, 6. klass Sõmeru: Üle pika aja näeb sõpru päriselt. Trennis on jälle tore koos kaaslastega sporti teha. Koolis saab juba palju asju tunnis tehtud ning

kodus ei ole vaja nii palju õppida ega arvuti taga olla.

Lukas, 6. klass Sõmeru: Koolis näeb sõpru. Siin on lõbus. Saab õues trenni teha. Lõpuks saab jälle koolitoitu.

Mathis, Kristo ja Marileen, 9. klass Lasila: Tore on see, et saab hommikul vara tõusta, süüa maitsvat hommikuputru, õpetajalt kohe abi küsida, kui mõni teema õppimisel segaseks jääb ja koos teistega kehalise kasvatusetunnis liikuda. Ja vahva on, et saab koolikaaslastega suhelda.

Kirke Helene, 6. klass Lasila: Kui peale distantsõpet uuesti kooli tulime, olin ma väsinud ega viitsinudki väga kooli tulla, sest distantsõppega hakkasin just harjuma. Aga ikkagi on tore kõiki kaasõpilasi näha ja juttu rääkida. Muidugi esimese tunni ajal sai päris palju nalja. Kohe hea oli üle pika aja koos klassikaaslastega naerda!

Mariete, 7. klass Lasila: Tundsin elevust ja rõõmu, et sain üle pika aja jälle kooli tulla. Oli selline tunne nagu oleks just suvevaheajalt tulnud. Mul oli nii hea meel, et sain oma klassikaaslastega jälle näha ja ei pea enam õpetajatega arvuti vahendusel suhtlema. Esmaspäeval, mil kooli pääsesime, oli ilus ilm, sai palju õues oldud-õpitud, korvpalli mängitud. Värske õhu käes oli koos teistega väga lahe olla!

Südames(t) peetud juubel

TIINA RUMM
Lasila põhikooli õpetaja

2020./21. õppeaasta on Lasila põhikoolile olnud juubelihõnguline. Möödub 235 aastat koolielu algusest Lasilas. Kui pidustuste aeg kätte jõudis, oli koolimaja distantsõppe tõttu õpilastest, õpetajatest ning külalistest tühi. Kuhu siis sünnipäev jäi?

Tekkis juba kartus, et õige pidutuju jääbki tulemata, aga õnneks oli meil üks vahva 1. klassi poiss Hans Kristjan, kes läks kooli sünnipäeva otsima. Teekonnal kohtus ta inimestega, kes poissi aitasid.

Sellel teekonnal rännati kaugemasse minevikku ning meenutati ka käesoleva õppeaasta tegemisi.

Sünnipäevameeleolu käivitajaks sai sügisel alguse saanud igakuine viktoriinisari, kus tutvustati kooli ajalooga seotud õpetajaid, hooneid, sündmusi, vanu fotosid ja dokumente, üritusi ning ka lasteaeda. Lasteaed on kooli hariduselus väga tähtsal kohal ja seetõttu oli üks viktoriinisari pühendatud just sellele teemale. Seda enam, et käesoleval aastal möödub 70 aastat lasteaia mainimisest ning tuleval aastal möödub 50 aastat lasteaia avamisest Lasilas. Kutsusime külla endise lasteaiaõpetaja Leili Neeme, kes töötas Lasilas üle 40 aasta. Ta jagas koolipelele vahvaid mälestusi oma tööst. Lõpus palusime koos õpetaja Leiliga ühisfotole kõik need, kes on olnud tema õpilased lasteaiapäevilt või koolis õppides. Uskumatu, aga fotograaf pidi hoolega oma kaamerat sättima, et kõik Leili „lapsed“ pildile mahuksid. Oma mälestusi kooliajast rääkisid ka meie õpetajad, kes on kunagi Lasilas õppinud. Nendeks on õpetajad Eve Kangur, Tiina Rumm, Maarika Kudi, Eda Kangur ja Gea Murakas. Palju huvitavat varasemast kooliajast on õpilased saanud teada ka oma vanematelt, kellest suur osa on siin õppinud.

Viktoriinisarja ei katkestanud ka distantsõpete. Kooli sünnipäevanädalal 7. mail, olid avatud humoorikad viktoriiniküsimused Kahoot keskkonnas nii praeguste õppuritele kui ka vilistlastele. Kes kaasa tegi, sai teada näiteks koolis olevast salapärasest ringist, levinumatest nimedest ja toimunud üritustest.

Lisaks viktoriinisarjale kirjutasid kõik 1.–9. klassi õpilased kooliteemalisi mälestusi, mida on hea lugeda ka aastate pärast.

Hans Kristjani sünnipäevaotsingutest valmis video „Hansukese seitse kohtumist ehk kadunud sünnipäev“, mis on kõigile huvilistele vaatamiseks kättesaadav kooli Facebooki lehel. Hansuke sai teada, et tegelikult ei olnud sünnipäev kuhugi kadunud. Terve aasta oli ta meie tegemistes, mõtetes ja ka südames. Kui me oleme uhked oma kooli üle, õpime hästi ja hoiame oma koolikaaslasti, siis on ka sünnipäev meis olemas. Kohtumine vilistlastega koos piduliku aktusega jäi ära, aga kool on ikka avatud, kasvõi suvisel mõisatuuril „Unustatud mõisad“ ja muudelgi aegadel.

Kool ei kao kuhugi. Ikka on tulijaid ja minejaid. Igaüks, kes enda järel ukse sulgeb, kannab südames OMA kooli tunnet. Mida rohkem aastaid möödub, seda helgemaks ja kallimaks see läheb. Ka südames(t) peetud juubel on juubel. Seekord siis 235. aasta juubel!

Hans Kristjan Saluvee. Kimp sinililli Lasila koolile.

FOTO KATRIN MURAKAS

Leili Neeme oma õpilastega.

FOTO EVE KANGUR

Õuesõppepäev Lasilas

Alates 2012. aastast on korraldatud ülemaailmset õuesõppepäeva (Empty Classroom Day), et nii õpilased kui õpetajad avastaksid enda jaoks välitingimistes õppimise võlud.

Uuringud näitavad, et see päev on tõstnud õpetajate ja õpilaste teadlikkust õues õppimisest ning juba osalenud koolides on õues õppimine muutunud koolipäeva tavapäraseks osaks. Lisaks on selgunud, et see motiveerib lapsi tundma enam huvi ümbritseva vastu ja veetma rohkem aega õues. Seega algatas Liikuma Kutsuv

Kool üle-eestilise päeva, kus õppimine toimub just väljas.

Päeva eesmärk on suunata õppetöö klassiruumist koolihoovi, kooli lähedal asuvasse parkidesse ja kaugõppeolukorras ka koduõue.

Õpilastel on võimalus veeta enam aega õues – seda eriti ajal, kui suur osa kooliaastast on toimunud veebis.

Rakvere vald innustas valla koole osalema Liikuma Kutsuva Kooli tegevustes ja see motiveeris Lasila koolis tegema rohkem õuesõpet. Pikk eraldatus sõpradest, klassikaaslastest ja koolist on jätnud

oma jälje. Lisaks on koroonaakriisiga kaasnenud laste liikumisaktiivsuse drastiline langus ja ekraaniaja pikenemine.

Ingle Kriisa poolt kirjutatud uurimustöös „Lasila põhikooli õpilaste vaba aeg õues distantsõppe perioodil“ leiti, et 35% põhikooli õpilastest veetis üle kahe tunni distantsõppe ajal õues ja 24% õpilastest vähem kui pool tundi.

See moodustas Lasila põhikooli õpilase keskmiseks õues veedetud ajaks 2 tundi ja 4 minutit päevas, mis on märksa rohkem kui keskmine Eesti õpilane enne distantsõpet, kes veetis õues 35 min päevas.

Lasilas toimus õuesõppepäev kogu koolile 20. mail, et innustada õpetajaid olla loovamad ja lapsi veetma rohkem aega värskes õhus.

Esimesed neli tundi toimusid tunniplaani järgi õues, täites Lasila pargi õppivate noortega.

Õpilastel oli õues olles raskem keskenduda ja süveneda õpitavasse.

Õpetajad olid loovad ja leidsid viise, kuidas mõisaparki tunni teema omandamiseks kasutada.

Lasila fotode ja teksti autor

MERJAM AHMET,
Lasila kooli õpetaja

Lasila 9. klass matemaatikatunnis õpetaja Aare Treialiga.

1. klassi õpetaja Gea Murakas kutsus õpilased eesti keele ja matemaatika tunnis rongile. Õpilastele olid ette valmistatud sõidupiletid, kuhu tuli kirjutada matemaatikatehtest ja loetud tekstist leitud vastused. Kui vastus oli kirjas, sai rongile hüpata. Varsti hüüdiski õpetaja „Rong täis, sõidame!“ ja sõidu keskel „Piletikontroll!“

Kooli külastas Sven Hõbemägi ja tutvustas teisele kooliastmele oma linnuvaatlusi, pilte ja teadmisi. Sven on suur linnuentusiast ning jutustas huvitatest kohtumistest sulelistega varahommikul ja päikeseloojangul.

Koolipäeva teine pool oli pühendatud ringlevatele töötubadele, et õppimine toimuks kolmel tasandil: kogemuslikul, praktilisel ja intellektuaalsel. Külastasime Lasila kogukonnas tuntud ettevõtet Mikkori Saekoda. Paljud õpilased polnud veel tuttavad, kuidas töö kõrvalhoones ja puidutöötlemine käib.

Samuti said kõik õpilased käed mullaseks, lüües kaasa talgutel. Õpilased andsid oma panuse mõisa heaolu arendamiseks korrastades ampleid ja istutades lilli. Õpetaja Anu Õunap juhendas neid oskuslikult ja kannatlikult, kuni kõik said enda panuse anda.

Veltsi lasteaed-alkool ühendas oma õuesõppe perepäevaga. Üle pika aja oli taas võimalus kõikidel koos olla ja suhelda. Küll oli tore! Lisaks suhtlemisele tantsiti kitarrimuusika saatel tantsumängu, meisterdati puitplaadile looduslikest materjalidest pilte, maiustati kaasa toodud snäkkidega ja kel soovi, sai ka kirbuturul oma asjadega kaubelda. FOTO: ANNE NAGEL

Sõmeru kool Liikuma kutsuva kooli võrgustiku liikmena osales ka õuesõppepäeval. Tunde ja tegevusi oli erinevaid, aga kõiki ühendas üks – meil oli VAHVA!

FOTO: SÕMERU KOOLI KOGUST

FOTO: UHTNA KOOLI KOGUST

Uhtna kool tähistas rahvusvahelist õues õppimise päeva õues õppimisega. Tibutas küll vihma, aga lapsed ei ole suhkrust ja sai õpitud palju uut ja huvitavat, oma käega läbi proovitud, mõõdetud, kaalutud!

Kevadised toimetamised Sõmeru noortekeskuses

Käisime eriolukorra piirangute ajal Arknal sekluslikul jalutuskäigul, kus sai Actionbound äppi kasutades leida erinevaid punkte ja avastada Arknat. FOTO: SIRLE PIHLAK

Vapraid kevad koristuses osalejaid ei hirmuta ka halb ilm.

FOTO: OXANA NIKITINA

Rita Mölderit juhendamisel saavad noored ka piirangute kiuste õues oskusi ja teadmisi kodunduse ja söögi tegemise vallas. Karp kodus kaasa ja sinna sisse valmib kas mõnus salat või smuuti, mida saab hiljem kodus nosida või siis segatakse karpri küpsisetainas, mis kodus lapsevanema abiga küpssetatakse. FOTO: OXANA NIKITINA

Kevadisel koolivaheajal katsetasime Pildiralli käigus erinevaid pilte teha. FOTO: OXANA NIKITINA

Oma saagiga peale kevadkoristust. FOTO: OXANA NIKITINA

Emadepäevaks valmistasid noored individuaalse juhendamise käigus emadele armsaid kaarte. FOTO: OXANA NIKITINA

Kevadise koolivaheaja 7-võistluse käigus tegime palju rekordeid, saime palju liikuda ja mängida õues. FOTO: OXANA NIKITINA

Kunstiringis Mari Riina Mölderit juhendamisel valmivad imelised kunstiteosed. FOTO: SIRLE PIHLAK

FOTOD: PIRET LAIDROO

22.–23. mail toimusid Ida-Virumaal Kohtla-Nõmmel Eesti Kaevandusmuuseumi territooriumil laste ja noorte Eesti meistrivõistlused jalgsimatkatetehnikas, korraldajaks Eesti Matkaliit. Osales 8 võistkonda kokku kolmes vanuseklassis: U11, U14, U17.

U14 võitjaks osutus Rakvere valla Sõmeru noorte loodus- ja tehnikamaja matkaringi võistkond koosseisus: Melinda Holm, Marelle Parm, Elina Suhhareva. Matkaringi juhendab ja võistlusteks treenib MTÜ Seklusmatkad. Pingeline võistlus toimus laus vihmaga, kus ülesanneteks oli: lõkke süütamine, telgi kokkupanek, liikumine rusunõlval, sõlmed, esmaabi andmine, orienteerumine jpm.

Sõmeru lasteaed
PÄÄSUSILM Sõmeru lasteaed
PÄÄSUSILM

võtab tööle Uhtna majja
MAJAHOIDJA (1,0 kohta)

Tööülesanded:

- Lasteaia territooriumil puhtuse tagamine (sh. lumekoristus, libeduse tõrje, lehekoristus, haljastuse korrashoid)
  - Maja signalisatsiooni alla panemine ja avamine, värvavate avamine ja lukustamine
  - Valmisolek valve- ja tuletõrjesignalisatsiooni häire korral
- Pakume: sõbralikku kollektiivi, vaheldusrikast tööd, ajakohast töökeskkonda, paindlikku tööaega.

Töökoha asukoht: Nooruse 11, Uhtna alevik, Rakvere vald, Lääne-Virumaa

Tööle asumise aeg: 1. september 2021

Kandideerimisavaldus koos CV-ga saata **15. augustiks 2021** e-posti aadressile: info@paasusilm.ee
Täiendav informatsioon tel 322 0853.

Veltsi lasteaed-algkooli viie- ja kolme-tärni hotellid putukatele

Kevadel tekkis lasteaia-õpetajatel idee teha putukatele hotell, et lastel oleks võimalik neid vaadelda ja uurida. Varakult sai kogutud ja kuivatatud putukahotelli jaoks materjal, sisustus. Kaasatud olid projekti nii lasteaiaõpetajad kui ka -lapsed.

Peagi oli sisustus olemas, kuid maja ei olnud. Põnevust ja lusti oli palju, iga laps pakkus välja oma idee, mille maja võiks teha. Projekt tehtud, valmis peagi viie tärniga hotell putukatele. Koos laste abiga valmisid veel kaks hotelli, seekord kolme tärni omad.

Kogu protsess võttis päris kaua aega enne kui ideest sai tulemus. Lapsed olid abilisid hotelli ehitamisel, värvimisel ja sisustamisel. Samuti löid nad ümbruse loomisel, kuhu hotellid paigutati.

Kui suvepäike hakkab rohkem paistma kerkib hotellide ümber päevalillemeri, mis on mõeldud putukate

meelitamiseks, et neil oleks lihtsam hotellid üles leida.

Hotelli on sisse kolinud juba ka esimesed asukad. Loodame, et neile meeldib meie juures ja putukate mitmekesisus rõõmustab meid terve suve.

VELTSE LASTEAIAPERE

FOTO: GERTA HAALEN

FOTO: KERSTI KUUSALU

FOTO: KERSTI KUUSALU

Hanepojad metsas

Vaeküla matkajad.

FOTO: MOONIKA MÄND

Praegust olukorda võib võrrelda hanepoegade lauluga, kus linnud pidid külmal talvel laudas oma aega veetma. Samamoodi on lood noortega Vaekülas. Koroonapiirangud on takistanud ühistegevusi ja kooskäimisi. Nii tuligi mõtte võtta esimesel võimalusel ette mitmepäevane matk. Eesmärk oli teha ennetustööd ja tõsta noorte teadlikkust metsas ohutuks käitumiseks.

Päris uhke eesmärk, mis kujunes igati põnevaks ja kaasahaaravaks seikluseks. Emotsioonid olid laes ja kogemusi tuli juurde igal sammul. Esimene matkapäev algas Vaeküla noortekeskuse eest, kust alustasime sõitu metsa. Kohale jõudes majutusime ja suundusime kokkama. Noorte ehmatus oli suur, kui neile pandi ette katelokid, mida nad polnud varem näinud ega kasutanud. Jaotunud meeskondadesse, tuli hakata endale õhtusööki valmistama. Söök söödud, alustati öömatka tundmatus metsas – kaks juhendajat väiksematega eespool ja suuremad tagapool. Jõudes esimese suure kraavini, saadi aru, et see pole tavaline jalutuskäik Vaeküla pargis, vaid midagi ekstreemsemat kui osati oodata. Mis seal ikka, kraav ületatud ja päike loojunud, pandi põlema pea- ja taskulambid ning matk jätkus. Maastik oli erinev, küll sammal ja liiv, küll künklik ja tasane ... kui ükskord jalgealune lirtsus. Nii jätkus matk mitmeid kilomeetreid. Tehti ka vahepause üksteise aitamiseks raskuste ületamisel või matkajuhtide nõuannete ja tarkuste kuulamiseks.

Raskelt 7,5 km pikkuselt matkalt naasti naerul nägudega ja vestlust jätkus tundideks. Rahulolu peegeldus ka särasilmse poisi näol, kes tagantjärele tark olles ütles: „Oleks olnud vanaema kollased kummikud kaasas, poleks ka jalad märjaks saanud,” ise samal ajal märgi sokke jalast võttes ja välja väänates.

Kui noored lõpuks oma pesadesse pikali said, uinuti kohe.

Teine päev pakkus teoreetilist koolitust, mis lõppes viktoriiniga. Seejärel võeti ette väike matk, et hommikul õpitud praktiseerida. Uuesti tuli hakata ületama kraave, kivisid ja kändusid. Lõpuks jõuti lõkkeplatsile, kus õpiti tuld tegema, küpsetati lõkkekartulit, grilliti okstest vardal viinereid ning suunduti tagasi staapi.

Seal läks asjad põnevaks. Välja toodi naljakas telk, millel oli auk sees. Õpetuse järgi saadigi „maja“ püsti, august sirutati välja korsten, ahju tehti tuli ning kolitigi sisse ja sätiti oma pesad valmis. Uni võttis maad, kuni tuli ... ööhäire! Kõik ruttu riidesse ja õue! Ette anti noortele tingmärkidega kaart. Piiratud alale olid peidetud aarded, millede asukohad olid märgitud kaardile. Kõik aarded leitud, suunduti rõõmsate nägudega magama.

Uus hommik algas taas katelokkides pudru keetmisega. Kui kõhud täis ja katelokid pestud, algas järgmine koolitus – meeskonnatöö! Kuid siis saabus uus üllatus – külla tuli Rein, kel oli kaasa droon. Jätkus põnev koolitus, kus räägiti droonidest ja selle kasutusest ning nende vajalikkusest otsingutel, põlengutel vms.

Kokkuvõtvalt oli meie minilaager igati korda läinud. Nädal hiljemgi meenutavad noored ägedat öömatka ja ootamatut häiret. Nii mõnigi osaleja oleks tahtnud kauem niimoodi aega veeta. Aga järgmisel kuul jälle!

Täna juhendaja Kaupot, kes oma meeskonnaga meile nii toredad päevad korraldasid ja loomulikult tänan noori, kes nii uhkelt ja vapralt kõike kaasa tegid.

Kõik see sai teoks tänu projektile „Turvaliselt Vaeküla metsades“. Projekti rahastus on saadud kogukondlikust turvalisuse toetusvoorst 2020. aastal.

Omadega rabas

Sisalikud, kiilid ja kärnkonn nii morn. Järved ja älved ja niitjas tarn. Vaskuss rabasse peitis end. Kaljukotka vaba, pilvedes lend. Uimastav sookail ja mürgine küüvits. See oli jõhvikas - eelmisest aastast vist! Pilvede peegeldus, rabavesi. Nii palju imelist tunda mitmekesi. Koos kõik me võtsime üksteise sappa. Mõnuga läksime ühiselt rappa.

(M. Kaare)

FOTO: MARGIT KAARE

Nii oligi. 15. mail läksid Veltsi lasteaed-algkooli õpilased koos Arkna noortega Ohepalu rabamatkale. See oli MTÜ Veltsi Küla Seltsi projekti „Noored liikuma“ raames kolmas retk. Võib öelda, et liigume lindude lennuradadel ja aastaegade vaheldumise rütmis.

Matk rappa võeti ette just seetõttu, et lapsed saaks aimu tõelisest rabamaastikust: märkaksid ohtlikke kohti, kuhu astuda ei tasu ja oskaksid rabas orienteeruda kõrgemate puude sihile, sest just seal on kuivem paik. Samuti loodeti näha ja kuulda erinevaid rabaelanikke.

Linnuvaatluse käigus õnnestus meil näha kaljukotkast, kes eelistab pesapaigana inimasustusest eemal asuvaid soiseid alasid. Eestis on kaljukot-

kas väga haruldane. Neid pesitseb siin vaid 60-65 paari. Imetlesime kotka lendu pead kuklas täielikus vaikuses ja binoklile tekkis järjekord. Samal hetkel hakkas ka must-rähn trummeldama. Tema pesa leidsime hiljem raba-saarelt, kus puhkehetkel keha kinnitasime. Lapsed hindasid rabamaastikul

liikumist väga väsitavaks ja nii mõnigi kahtles, kas jaksabki tagasi kõndida. Samas oli kõik nähtu ja kuuldu köitev ning huvitav. Ei juhtu just iga päev, et jalgade ümber sibavad sisalikud, vaskuss ja kargavad konnad või jääb kummik rabamülkasse kinni.

Matkarajal kuuldi veel põialpoissi, sookurge ja palju teisi linde, kellele meie matkajuht Andres Kurm tähelepanu pööras. „Loodus on üks hiiglama võimas asi,” ütles Kingpool Naksitrallide loos.

Lapsed olid sellega nõus.

MARGIT KAARE

FOTO: MARGIT KAARE

Ametlikud teated

Rakvere vallavalitsuse 26.05.2021 korraldusega nr 260 võeti vastu **Ussimäe küla, Ussimäe tn 7** kinnistu detailplaneering ning suunati see avalikule väljapanekule perioodil 14.-27.06.2021.

Detailplaneeringu lahendusega muudetakse osaliselt kehtivat Ussimäe küla, Pagusoo elumupiirkonna detailplaneeringut (Osühing Projekteamiskeskus, töö nr 73/1106, kehtestatud Sõmeru vallavolikogu 08.05.2007 otsusega nr 108), kus Ussimäe tn 7 krunt on näidatud olemasoleva krundina koos selle olemasoleva hoonestusega. Detailplaneeringu lahendus ei muuda kehtivat üldplaneeringut.

Planeeritava ala suurus on ligikaudu 0,4 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kinnistu jagamine kaheks elumumaa sihtotstarbega krundiks, ehitusõiguse seadmine, tehnovõrkude ja juurdepääsu lahendamine.

Detailplaneeringu lahenduse eelnoü järgi kavandatakse planeeringuala krunt jagada kaheks elumumaa sihtotstarbega kinnistuks (2000 m² ja 1847 m²), ehitusosaluste pindaladega vastavalt 400 m² ja 350 m². Kinnistutele on lubatud rajada kuni 2-korruselise ja kuni 9 meetri kõrgune elamu koos suuremal kinnistul kuni 3 ja väiksemal kinnistul kuni 2 abihoonega, mis on 1-korruselised ja kuni 5 meetri kõrgused. Juurdepääs on planeeritud avaliku kasutusega Ussimäe tänavalt. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemid on kavandatud lahendada ühisveevärgi ja -kanalisatsioonina. Kuna ühiskanalisatsioonitorustikku pole Ussimäe tänavale ehitatud, siis kasutatakse reovee kogumiseks kogumismahutit. Ühiskanalisatsioonitorustiku väljaehitamisel Ussimäe tänavale on krundite omanikel kohustus liituda ühiskanalisatsiooniga. Parkimine on kavandatud kinnistustisene.

Lähim tuletõrje kustutusvee hüdrant asub Ussimäe ja Nastiku tänava ristmiku kõrval, planeeringualast ligikaudu 105 meetrit lõunapool.

Avaliku väljapaneku materjalid on 14.-27.06. kättesaadavad.

Rakvere vallavalitsuse 07.05.2021 korraldusega nr 224 võeti vastu **Taaravainu küla, Ringtee 4** kinnistu detailplaneering ning suunati see avalikule väljapanekule perioodil 24.05.-06.06.2021.

Detailplaneeringu lahendus muudab kehtivat Ringtee 4 kinnistu detailplaneeringut, kuid ei ole kehtivat Rakvere valla üldplaneeringut muutev. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 1,7 ha.

Detailplaneeringu eesmärgiks on planeeringualal hoonestusala ja ehitusõiguse, tehnovõrkude ja rajatiste asukohta ning servituutide ja kitsenduste määramine. Planeeringuala koosneb kolmest olemasolevast krundist (ärimaa ja transpordimaa), mille osas uut krundijaotust ette ei nähta. Planeeringulahenduse määrab ärimaa krundile hoonestusala ning ehitusõiguse ärihoone ja laohoone laiendamiseks. Maksimaalne hoonestusala pind on 6000 m², hoonete lubatud kõrgus kuni 12 m, korruselisus kuni 3 ning lubatud hoonete arv 5. Planeeringuala liikluskorralduses detailplaneering muudatusi ette ei näe. Juurdepääs toimub endiselt 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru põhimaanteel paiknevalt ringteelt läbi Ringtee 2 kinnistu. Parkimine on kavandatud kinnistustisese. Avaliku väljapaneku materjalid on 24.05.-6.06. kättesaadavad.

Rakvere vallavolikogu 28.04.2021 otsusega nr 17 kehtestati **Ussimäe küla, Pääsusilma kinnistu** detailplaneering. Planeeringuala suurus on ligikaudu 4,7 ha. Kuna planeeringualal puudus kehtiv üldplaneering, siis menetleti detailplaneeringu koostamist kui üldplaneeringu põhilahendust muutvana, mis tingis ka kohustuse koostada KSH eelhindang.

Rakvere Vallavolikogu 26.06.2019 otsusega nr 89 jäeti KSH algatamata, kuna vastavalt KSH eelhindangu järeldustele ja Keskkonnaameti seisukohale ei selgunud keskkonnamõjusid, mis oleksid KehJS § 2² mõistes olulised.

Planeeringuala asub Rakvere vallas, Ussimäe küla lääneosas. Planeeritava ala hõlmab Pääsusilma kinnistut (100% ärimaa), Vaskussi tänav L4 kinnistut (100% transpordimaa) ning osaliselt Ussimäe tänav kinnistut (100% transpordimaa). Detailplaneeringu lahendusega jagatakse Pääsusilma kinnistu kaheks krundiks ning määratakse ehitusõiguse kaubanduskeskuse ja büroohoonete ehitamiseks. Planeeritud tegevus ei avalda negatiivset mõju olemasolevale elukeskkonnale ning ei põhjusta keskkonnas pöördumatuid muudatusi, ei sea ohtu inimeste tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara.

Detailplaneeringu koostaja on Wesenberg OÜ (töö nr 38-0219). Detailplaneeringu koostamise huvitatud isikuteks on OÜ Lictor.

Rakvere vallavalitsuse 06.11.2019 korraldusega nr 446 suunati detailplaneeringu eskiisi avalikule väljapanekule perioodil 25.11.-27.12.2019. Rakvere vallavalitsus korraldas eskiisi avaliku arutelu 28.01.2020.

Rakvere vallavolikogu 25.11.2020 otsusega nr 26 võeti detailplaneering vastu ning suunati avalikule väljapanekule perioodiks 14.12.2020-13.01.2021. Rakvere Vallavalitsus korraldas detailplaneeringu avaliku arutelu 02.03.2021 kell 17:00 elektrooniliselt.

Kuna detailplaneeringut menetletakse kui üldplaneeringut muutvana, siis esitas Rakvere Vallavalitsus planeeringulahenduse ja selle menetlusdokumendid 05.03.2021 Rahandusministeeriumile heakskiitmiseks. Rahandusministeerium saatis 27.04.2021 Rakvere vallavalitsusele kirjaliku heakskiidu Ussimäe küla, Pääsusilma kinnistu detailplaneeringule.

Kehtestatud detailplaneeringuga on võimalik tutvuda tööpäevadel Rakvere vallavalitsuses või valla veebilehel.

Rakvere vallavolikogu 17. veebruari 2021 otsusega nr 9 algatati **Aluvere küla, Veskinurga kinnistu** detailplaneeringu koostamise ja 28. aprilli 2021 otsusega nr 15 jäeti algatamata kõnealuse dokumendi keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH).

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on planeeringuala jagamine, maa sihtotstarvete muutmise ning kinnistutele ehitusõiguse määramine äri- või kaubandushoonete ning tankla ehitamiseks.

KSH jäeti algatamata KSH jäetakse algatamata vastavalt eelhindangu aruande järeldusele oluliste keskkonnamõjude puudumise tõttu. Keskkonnaamet esitas KSH eelhindangule seisukoha 17. märtsi 2021 kirjaga nr 6-5/21/4870-2. Keskkonnaamet on seisukohal, et lähtudes esitatud materjalidest ja teadaolevast informatsioonist ei kaasne planeeritava tegevusega eeldatavalt olulist keskkonnamõju ning KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik. Siiski märgib Keskkonnaamet, et arendaja peab hindama, kas tanklale võib olla vaja paikse heiteallika käitaja registreeringut või keskkonnaluba (õhusaasteluba). Õhusaasteloa kohustusega paikse heiteallika käitaja peab enne vastava heiteallika ehitusloa taotlemist omama õhusaasteluba.

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise osapooled: Koostamise algataja on Rakvere vallavolikogu (e-post peep.vassiljev@rakverevald.ee, telefon 501 0622)

Koostamise korraldaja on Rakvere vallavalitsus (e-post vallavalitsus@rakverevald.ee, telefon 329 5944). Koostaja VIRU VARAHALDUS OÜ (e-post info@mhv.ee, telefon 502 2067). Kehtestaja on Rakvere Vallavolikogu, e-post peep.vassiljev@rakverevald.ee, telefon 501 0622).

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ja KSH algatamata jätmise otsusega on võimalik tutvuda KSH algatamata jätmise otsusega on võimalik tutvuda tööpäevadel Rakvere vallavalitsuses, Kooli 2, Sõmeru alevik kabinetis 11 ja elektrooniliselt valla dokumendiregistris.

Avaliku väljapaneku materjalid leiab Rakvere vallavalitsusest ja Sõmeru raamatukogust ning elektrooniliselt Rakvere valla veebilehel <https://www.rakverevald.ee/algatamine-ja-menetlemine>.

Vallavalitsuses otsustati

7. mail

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 2110,80 eurot.
- Anda kasutusluba üksikelamule Vaskussi tn 21 Ussimäel.
- Anda ehituslood: suurkaevu rajamiseks Reinu kinnistul Varudi-Vanakülas ja üksikelamule püstitamiseks Karu kinnistul Kohala-Eeskülas.
- Kooskõlastada suurkaevu rajamine Ait-Kuivati kinnistul Kullaarus.
- Võtta vastu OÜ A.V.R Projekt poolt koostatud Taaravainu külas Ringtee 4 kinnistu detailplaneering ning korraldada avalik väljapanek ajavahemikul 24.05.-06.06.2021 Rakvere vallamajas ja Sõmeru raamatukogus.
- Eraldada toetust omafinantseeringu katteks: MTÜle Uus Uhtna projekti „Tasa sõuad, kaugele jõuad“ summas 370 eurot; MTÜle Rakvere Valla Palliklubi projekti „Sõmeru aleviku elanikkonna aktiivse tegevuse võimaluste laiendamine“ summas 127,20 eurot; MTÜle Ubja Külaselts Linda projekti „Ubja kogukonna multifunktsionaalse liivaväljaku rajamine“ summas 436,57 eurot; MTÜle Vahva Vaeküla projekti „Matkatõukerastate ostmise“ summas 416 eurot ja projekti „Matkates õpime tundma oma kodumaad-Vaeküla ja Saaremaa“ summas 273,80 eurot. Eraldada toetust Seenioritantsurühmale Kanarbiku Õied Hiiumaale sõiduks summas 656,20 eurot.
- Pikendada MTÜ Caaro SK toetuse kasutamise aruande esitamise tähtaega kuni 31.10. 2021.
- Tunnistada vastavaks riigihanke nr 235122 „Uhtna põhikooli kõrvalhoone mööbli ja muu sisustuse ostmise koos paigaldusega“ pakkumused ning tunnistada edukaks Vegard Furniture OÜ pakkumus, kui kõige madalama kogumaksumusega ning volitada vallavanemat sõlmima leping.

• Kehtestada Mirdimäe teel Taaravainu külas alates tee algusest kuni 300 meetrini liikluspääs 30km/h ning paigaldada kehtivale standardile vastavad liikluskärgid.

• Sulgeda seoses varinguohuga liikluseks (k.a jalakäijate liiklemine) Lasila külas Tiigi tänava lõik, Tiigi tn 1 kinnistu ulatuses ning paigaldada vastavad liikluskärgid.

• Piirata alates 17.05 seoses COVID-19 haigestumise ohuga külastajatele Uhtna hooldekodu külastusi kuni Rakvere vallavalitsuse uue korralduseni.

• Eraldada toetust MTÜle Lasila Mõis „Helilooja Maria Wunderlichile nimelise pingi avamine koos Rakvere valla laste laulupäeva korraldamisega Lasila mõisa pargis“ korraldamiseks summas 1500 eurot.

• Toetada Lisette Kivro osalemist rahvusvahelisel ratsaspordiföderatsiooni võistlustel 19.-23.05 ja 26.-30.05 Leedus summas 500 eurot, Lisette Kivro esindajal kajastada võistlustel osalemist valla lehes; kasutada üritusel toetaja sümbolikat.

• Teha isikule ettepanek kinnistute võlaõigusliku müügilepingu muutmiseks ja asjaõiguslepingu eseme omandi ülekandmiseks.

19. mail

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 2521 eurot.
- Eraldada toetusi: MTÜle KF Suusaklubi projekti „Noorte murdmaasuusatajate suvistes ettevalmistus laagri-

tes osalemine“ korraldamiseks summas 1160 eurot; MTÜle Uus Uhtna projekti „Uhtna kettapargi hooldus“ läbiviimiseks summas 260 eurot.

• Anda nõusolek Rakvere vallavalitsusele korraldada 20.06 „4. Rakvere valla suvejooks“ Uhtna alevikus ajavahemikul 10.00 kuni 15.00.

• Avada Sõmeru lasteaed Pääsusilm Sõmeru majas suvine valverühm perioodil 1.-14.07.

• Sõlmida Rakvere valla laste ja õpilaste huvihariduse- ja tegevuse rahalise toetuse leping MTÜga Pallase Tallid.

• Jätta rahuldumata Uus Liin OÜ poolt esitatud avaldus ning mitte eraldada toetust saamata jäänud tulu kompenseerimiseks.

• Seada sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks: Päide külas Jaani tee, Taaravainu külas Künka tee T1 ja Eeskülas Eesküla tee kinnistutele avalikes huvides vajaliku elektri maakaabelliini talumise kohustuse kehtestamiseks.

• Anda ehituslood: üksikelamule püstitamiseks Kriidisoo põik 5 Taaravainu; suvila püstitamiseks Kruuseri kinnistul Raudlepal; LPG gaasipaigaldise rajamiseks Lauri kinnistul Tõrmas; parkla rajamiseks Põhjakeskuse tee 9 Tõrremäel.

• Väljastada projekteerimistingimused: tenthalli projekteerimiseks Mihklirahva kinnistul Mädapeal ja päikeseelektrijaama projekteerimiseks Raudteeääre kinnistul Tobial.

• Anda luba OÜle Antrena paigaldada välireklaam Aluvere külas Piiri tee 2 kinnistule.

26. mail

• Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 1646,33 eurot.

• Paigutada Uhtna hooldekodusse abivajav isik.

• Võtta vastu OÜ Projekteamiskeskus poolt koostatud Ussimäe tn 7 kinnistu detailplaneering ning korraldada avalik väljapanek ajavahemikul 14.-27.06. Rakvere vallamajas ja Sõmeru raamatukogus.

• Volitada vallavalitsuse lastekaitse spetsialisti sooritama eestkostetava arvelduskontolt ostutehingut üleriie ja kooli lõpuaktuseks jalanõude soetamiseks.

• Anda kasutuslood: üksikelamule Vaskussi tn 27 Ussimäel; Circle K Väljavahi teenindusjaamale Haljala tee 6 Tõrremäel.

• Tunnistada kehtetuks Sõmeru vallavalitsuse 09.012.2013 määrus nr 4 „Sõmeru valla noortekeskustes arvutite kasutamise eeskirja kehtestamine“.

• Teha AS Rakvere Vesi üldkoosolekule ettepanek valida Rakvere valla esindajana nõukogusse vallavalitsuse liige Viktor Häninen.

• Eraldada toetust MTÜle FOOTBALL CLUB RAKVERE UNITED projektide „FC Rakvere United noortevõistkonna osalemine välisturniiril Särkanniemi Cupil“ ja „FC Rakvere United noortevõistkonna osalemine välisturniiril Dobrecova Cup“ korraldamiseks 840 eurot ning sõlmida MTÜga sihtotstarbelise toetuse kasutamise leping.

• Seada sundvaldus Telia AS kasuks Ussimäel Ussimäe tänav, Sambliku tänav L1 ja L2, Pagusoo tänav L1 katastriüksustele avalikes huvides vajaliku side maakaabelliini talumise kohustuse kehtestamiseks kaitsevõõndiga 1 m mõlemale poole äärmisest kaablist.

Vallavolikogus otsustati

26. mail

• Tunnistada kehtetuks Sõmeru vallavolikogu 25.09.2007 määrus nr 54 „Kaubandustegevuse korraldamine Sõmeru valla haldusterritooriumil ning müügipileti hinna kehtestamine“.

• Tunnistada kehtetuks Sõmeru vallavolikogu 23.04.2007 määrus nr 3 „Sõmeru valla aasta õpetaja tunnustamise kord“.

• Võtta vastu määrus „Koolieelsete lasteasutuste teeninduspiirkonna kinnitamine“.

• Seada otsustuskorras hoonestusõigus Rakvere valla omandis olevatele hoonestamata kinnisasjadele Uhtna alevikus Linnukaare tn 1, 2, 3, 5, 7 ja 9 ning määrata hoonestusõiguse seadmise tingimused.

• Pikendada Rakvere vallavolikogu 30.05.2021 otsuse nr 42 punktis 1.7 hoonele kasutusloa saamise tähtaega 28.02.2022.

• Lõpetada määruse eelnoü „Rakvere valla arengukava aastateks 2019-2035“ I lugemine ning panna arengukava avalikule väljapanekule 14.-30.06.2021 Rakvere valla kodulehel ja Rakvere valla raamatukogudes. Korraldada avalik arutelu 1. juuliks.

• Kinnitada Rakvere valla 2020. aasta majandusaasta aruanne seisuga 31.12.2020 bilansimahuga 14 602 276 eurot ning tuleml 296 021 eurot.

• Võtta vastu Rakvere valla 2021. aasta I lisaelarve.

OSALE JA MÕTLE KAASA VALLAKESKUSE HEA AVALIKU RUUMI MÕTTETALGUTEL!

Rakvere vallavalitsus kavandab Sõmeru keskväljaku arhitektuurikonkurssi läbiviimist ning kutsub vallaelanikke kaasa mõtlema, milline võiks olla vallakeskuse hea avalik ruum ning millised võimalused tegevusteks seal võiksid olla.

Sõmeru keskväljaku mõttetalgud toimuvad Sõmeru keskusehoones 9. juunil kell 18.

MÕTLE KAASA VALLA ARENGULE!

Avalik arutelu toimub Sõmeru keskusehoones 15. juunil kell 17.

Valla arengukava on strateegiline dokument, mida vaadatakse üle ning vajadusel muudetakse iga-aastaselt. Seal kajastatu on sisendiks nelja eelseisva aasta investeeringuid prognoosivale eelarvestrateegiale kui valla eelarvele.

Aprillikuus esitati mitmeid ettepanekuid, mis ka arengukavasse sisse kanti. Täpsemalt saab Rakvere valla arengukava 2019–2035 kavandatud tegevuste ja investeeringute muudatustega tutvuda avalikul väljapanekul valla veebilehel ja valla raamatukogudes kuni 13. juuni.

*23. juunil kell 15.15
Rägavere ausamba
juures*

VÕIDUTULE JAGAMINE

Tule toovad Rakvere valda Peep Vassiljev ja Maidu Nõlvak

Kaasa teeb
UHTNA NAISKOOR

Tule vii killuke võidutuld koju oma jaanitule süütamiseks!

Mõnikord seisatub hetk,
kuhu sõnad ei mahu,
mälestuskangas on katkenud lõim ...

Mälestame

AARE KARJA	02.12.1957 – 21.04.2021	Ubja
HUGO PENJAM	06.06.1934 – 06.05.2021	Sõmeru
JANOS MEIKAS	06.01.1946 – 06.05.2021	Raudlepa
LOREIDA VILLA	21.04.1935 – 15.05.2021	Näpi
RISTE MÄETAGA	04.08.1938 – 10.05.2021	Kohala

20. JUUNIL UHTNA STAADIONIL

10.00 VÕISTLUSKESKUSE AVAMINE	12.00 TILLUJOOKS (200M)
10.00-11.30 REGISTREERIMINE JA ÜMBERREGISTREERIMINE	12.10 MINIJOOKS (300M)
10.00-11.30 NUMBRITE VÄLJASTAMINE EELREGISTREERUNUTELE	12.20 LASTEJOOKS (600M)
	12.40 START 2 KM NOORTEJOOKSULE JA KÖNNIDISTANTSILE
	12.50 LASTEJOOKSUDE AUTASUSTAMINE
	13.10 START 7,5 KM PÕHIJOOKSULE
	14.00 PARIMATE AUTASUSTAMINE

IGALE OSALEJALE MEDALI!

IGALT LÄÄNE-VIRUMAA JOOKSUSARJA ETAPILT SAAB MEDALINA PUSLETÜKI, MIS HOOAJA LÕPUKS ANNAVAD KOKKU ÜHE TERVIKUI TULE KOGUMA!

JUHISED JA REGISTREERIMINE
WWW.JOOKSUSARI.EE

KORRALDAJA:
RAKVERE VALLAVALITSUS

*Alates juunikuust on
Sõmeru keskusehoones
üleväl fotonäitus*

LIBLIKANE RAKVERE VALD

Tuhat lille, sülem õnne!

RAEN PAJULA Arkna
ROBEN ESKOR Ussimäe
CAMILLA ESKOR Ussimäe
LENNA STEINBERG Uhtna
EVA MÄNNIK Veltsi
LEO HAASMA Varudi-Vanaküla

*Palju õnne
vastsüündinud vallakodanikud!*

ERAISIKUD SAAVAD EELREGISTREERIMISE TEEL TASUTA ÄRA ANDA ETERNIIDI- JA LEHTKLAASIJÄÄTMEID

Juunis ja juulis saab Rakvere valla elanik ette registreerimisel MTÜle Lääne-Viru Jäätmekeskus tasuta ära anda eterniidi- ja lehtklaasijäätmeid. Selleks tuleb edastada Rakvere vallavalitsusele jäätmevaldaja nimi, isikukood ning telefoni number; jäätmete päritolu aadress ning oletatav kogus. Eelregistreerimiseks tuleb saata taotlus e-postile sandra.schmidt@rakverevald.ee

Jäätmed peavad pärinema Rakvere valla territooriumilt. Ühele majapidamisele võimaldatakse tasuta ära anda maksimaalselt 3 tonni eterniiti ning 1,2 tonni lehtklaasijäätmeid. Koguste ületuse korral tuleb summa vahe tasuda kliendil.

Lisainfo: sandra.schmidt@rakverevald.ee; tel 5193 1280.

*Nii palju ilmas soore,
nii palju ilmas on head,
nii palju ilmas on rõõme.
Neist parimad saama sa pead.*

Õnitleme juuniku sünnipäevalapsi!

97. sünnipäeval

ASTA-MARIE PÖDRA Ubja

96. sünnipäeval

SINAIDA VLASOVSKI Sõmeru

93. sünnipäeval

AGNES SUNE Sõmeru

92. sünnipäeval

LEIDA OTSMAA Lasila

91. sünnipäeval

HELJE RÄTSEP Sõmeru
AINO TSURENKOV Uhtna
ELISE ALERT Ubja

90. sünnipäeval

RUTH INNO Ubja
LAINE ŠVETERS Levala

89. sünnipäeval

VALVE MANDEL Tõrma
JOHANNES KIRSCH Tõrma

87. sünnipäeval

ADA NURK Aluverre
LIDIA RUBLJOVA Vaeküla

86. sünnipäeval

EINARI KÄIVÄRÄINEN Veltsi
VELDA ANNUS Lepna

85. sünnipäeval

MARI REMMELG Arkna

84. sünnipäeval

AUGUST LIIMA Uhtna
ALMA NIIT Lasila

83. sünnipäeval

IIVI VÄNDRIK Päide
ENNO TINNURI Veltsi
ENN-MEEME TOHVERT Karitsa
REIN TEIVEJÖE Sõmeru

82. sünnipäeval

AITA KANARBIK Sõmeru

81. sünnipäeval

HELLE-MALL MÄNNIK Tõrremäe
MATI NOORMETS Arkna
VAABO VIKHOLM Ussimäe

80. sünnipäeval

MILVI LIIVER Lepna
ELVE PUIERÄST Lepna

75. sünnipäeval

ENN ALESTE Koovälja
ANTONINA VASK Sõmeru

70. sünnipäeval

VLADIMIR OLENIN Papiaru
ÕIE MAASIK Tõrremäe
VELLO KADAPIK Ussimäe
ÜLO PAAS Tobia
JUTA LIIV Ussimäe

